

Reform haves – viden savnes

SU-REFORM

CAMILLA HUTTERS
LEKTOR OG UDVIKLINGSLEDER, CENTER FOR UNGDOMS-
FORSKNING, AARHUS UNIVERSITET

AFSKAFFELSE AF SU til de såkaldte fjumreår skal sende de unge hurtigere gennem uddannelsessystemet og ud på arbejdsmarkedet. Det er hovedindholdet i den netop indgåede SU-aftale mellem regering, DF og Kristendemokraterne. Det kan umiddelbart lyde som et 'quick fix', der både giver besparelser i statskassen og øger den fremtidige arbejdsstyrke.

Problemet er blot, at aftalen er lavet uden den mindste viden om, hvad de studerende bruger det ekstra studieår til, endsize nogen analyse af, hvad aftalen vil betyde for de studerendes uddannelsesforløb. Dermed er der også en overhængende risiko for, at aftalen ikke giver de effekter, som forligspartnerne håber.

Der findes desværre ikke i dag en samlet undersøgelse af, hvorfor så mange studerende vælger at tage et fjumreår, samt hvad de anvender det ekstra år til. Men hvis man ser på de lokale undersøgelser, der er lavet omkring studerendes forløb, er der meget der tyder på, at 'fjumreårenes' betydning er mere kompleks end umiddelbart antaget. Årsagerne spænder vidt – helt fra studieskift og omvalg til mere strukturelle årsager som f.eks. at måtte vente på at komme i gang med et fag, at skulle tage eksaminer om, problemer i forhold til at få merit i forbindelse med uddannelser taget i udlandet eller på andre uddannelser i Danmark. Dertil kommer en række personlige og sociale årsager som f.eks. sygdom, personlige kriser, for meget erhvervsarbejde, presset økonomi samt faglige problemer med at gennemføre uddannelsen.

NOGLE AF disse årsager vil kunne reduceres ved at fjerne et års SU. F.eks. er der da givetvis studerende, der vil undlade at skifte uddannelse eller tage et modul i udlandet, hvis de ved, at det kan betyde problemer med SU'en i den sidste del af deres uddannelsesforløb. Omvendt er der også studerende, hvis situation vil blive kraftigt forværret, hvis muligheden for SU forringes. Nogle studerende vil således havne i en ond cirkel, hvor de grundet personlige og/eller strukturelle årsager bliver så forsinkede, at de står uden SU – og derfor er nødt til at tage ekstra arbejde eller helt droppe ud.

Det vil betyde, at de studerendes tidsforbrug øges, samt i værste fald, at andelen, der får en videregående uddannelse, falder. Reformen kan også vise sig at have en social slagside, idet bl.a. engelsk forskning viser, at mangel på økonomisk støtte kan afholde især unge fra uddannelsesfremmede hjem fra at tage en videregående uddannelse, fordi det bliver vanskeligt at overskue, når økonomien er usikker undervejs.

DEN AKTUELLE SU-aftale hviler ikke på en analyse af disse forhold. Derfor er det også meget uklart, om reformen er den bedste måde at skabe den ønskede reduktion i unges studietid.

Samtidig er der andre måder, der ikke overvejes, men som kunne vise sig at have langt større effekt. F.eks. en reduktion af de specifikke adgangskrav, som betyder, at op mod 25 procent af de uddannelsessøgende må tage ekstra hf-fag for at kunne blive optaget på en videregående uddannelse. Et andet område er forenkling af meritregler, sådan at studerende i højere grad kan få kredit for tidligere uddannelse, når de skifter studie.

Endelig kunne bedre og mere undervisning være et oplagt indsatsområde, hvis man ønsker at understøtte de studerendes forløb. Hvor om alting er, så er der ikke noget quick fix. Men viden om dem, som det handler om, vil være et godt sted at starte!

Hvis Den Internationale Straffedomstol får Gaddafi, hvad er så konsekvensen?

Ikke meget tyder på, at en arrestordre på Gaddafi vil hjælpe på konflikten i Libyen. Tværtimod vil det gøre det vanskeligere at finde en fredelig udgang på konflikten.

RETSOPGØR

THOMAS OBEL HANSEN,
LEKTOR, PH.D. I JURA

CHEFANKLAGEREN for Den Internationale Straffedomstol, Luis Moreno-Ocampo, anmodede 16. maj om, at arrestordre bliver udstedt på Libyens eneheriker, Moammar Gaddafi, samt hans søn Saif al-Islam og chefen for efterretningssvæsenet i landet, Abdullah Senussi.

Det er nu anden gang, at anklageren for Den Internationale Straffedomstol forsøger at retsforfølge et siddende statsoverhoved. Ikke desto mindre er der store chancer for, at det vil blive vanskeligt at holde Gaddafi ansvarlig – ligesom det indtil videre har vist sig umuligt at retsforfølge Sudans præsident, al-Bashir. Mere væsentligt: Selv hvis en arrestordre skulle blive udstedt på Gaddafi, er det langtfra sikkert, at dette vil gavne situationen i Libyen.

Straffedomstolens involvering i Libyen reflekterer en ny epoke i retsopgør med diktatorer. Hvor det førhen var almindeligt, at undertrykkende ledere og krigsforbrydere blev retsforfulgt, efter at en transition havde fundet sted, er de potentielle arrestordre på Libyens ledere udtryk for en ny dagsorden, hvor lederne i øget omfang søges retsforfulgt, mens de stadig er ved magten.

Den Internationale Straffedomstols arrestordre på lederne af Lord's Resistance Army i Uganda og Sudans præsident er også eksempler på dette skift i den internationale orden. Selv om det som udgangspunkt er prisværdigt, at en international retsorden er under etablering, er disse tendenser dog langtfra uden problemer. Mange har argumenteret for, at udstedelsen af arrestordre på siddende statsledere vil medføre, at de bliver isoleret og derfor bliver tvunget til at træde tilbage, hvorved menneskerettighedskrænkelser altså også antages at blive begrænset.

I Libyens tilfælde argumenterer den amerikanske FN-ambassadør, Susan Rice, for, at Gaddafis allierede vil tage afstand fra ham, såfremt Den Internationale Straffedomstol udsteder en arrestordre på diktatoren, hvorved han vil blive tvunget til at træde tilbage, og de

grove menneskerettighedskrænkelser vil stoppe.

SELV OM MANGE af Gaddafis allierede allerede har søgt tilflugt i andre lande, er der dog ikke meget, der taler for, at en arrestordre på statsoverhovedet vil bidrage til en demokratisk transition i Libyen. Især er det problematisk, at en sådan arrestordre vil gøre det praktisk umuligt for Gaddafi at søge eksil i andre lande som del af en eventuel freds-aftale.

Den Internationale Straffedomstols involvering i Libyen er baseret på en resolution fra FN's Sikkerhedsråd, hvilket betyder, at alle FN's medlemslande vil være tvunget til at arrestere Gaddafi, hvis en arrestordre udstedes. Udstedelsen af en arrestordre vil altså betyde, at man minimerer chancerne for en

fredsaftale, i og med at Gaddafi vil blive sat i en situation, hvor hans tilbageværende nærmest er ensbetydende med retsforfølgelse i Haag. Italien og en række andre lande har ellers arbejdet for, at Gaddafi kunne søge tilflugt i et andet land som del af en demokratisk transition.

Saif al-Islam Gaddafi, der også er blandt Ocampos mistænkte, er hidtil blevet set som en af regimets 'pro-reformers'. Der er dog meget, der tyder på, at Saif er blandt dem, der har planlagt volden mod opponenter af Gaddafiregimet. Ikke desto mindre er det problematisk at udstede en arrestordre på ham på nuværende tidspunkt, ikke mindst fordi han betragtes som en central figur i en eventuel forhandlet overgang til et nyt styre.

Endnu en bekymring er, at de poten-

tielle arrestordre på Libyens ledere ikke vil føre til deres retsforfølgelse. Efter-som Den Internationale Straffedomstol ikke har en politistyrke tilknyttet – samt den kendsgerning, at de store Nato-lande har gjort det klart, at man ikke vil indsende landstyrker – er det ikke umiddelbart klart, hvorledes man i givet fald vil kunne arrestere Gaddafi og hans allierede.

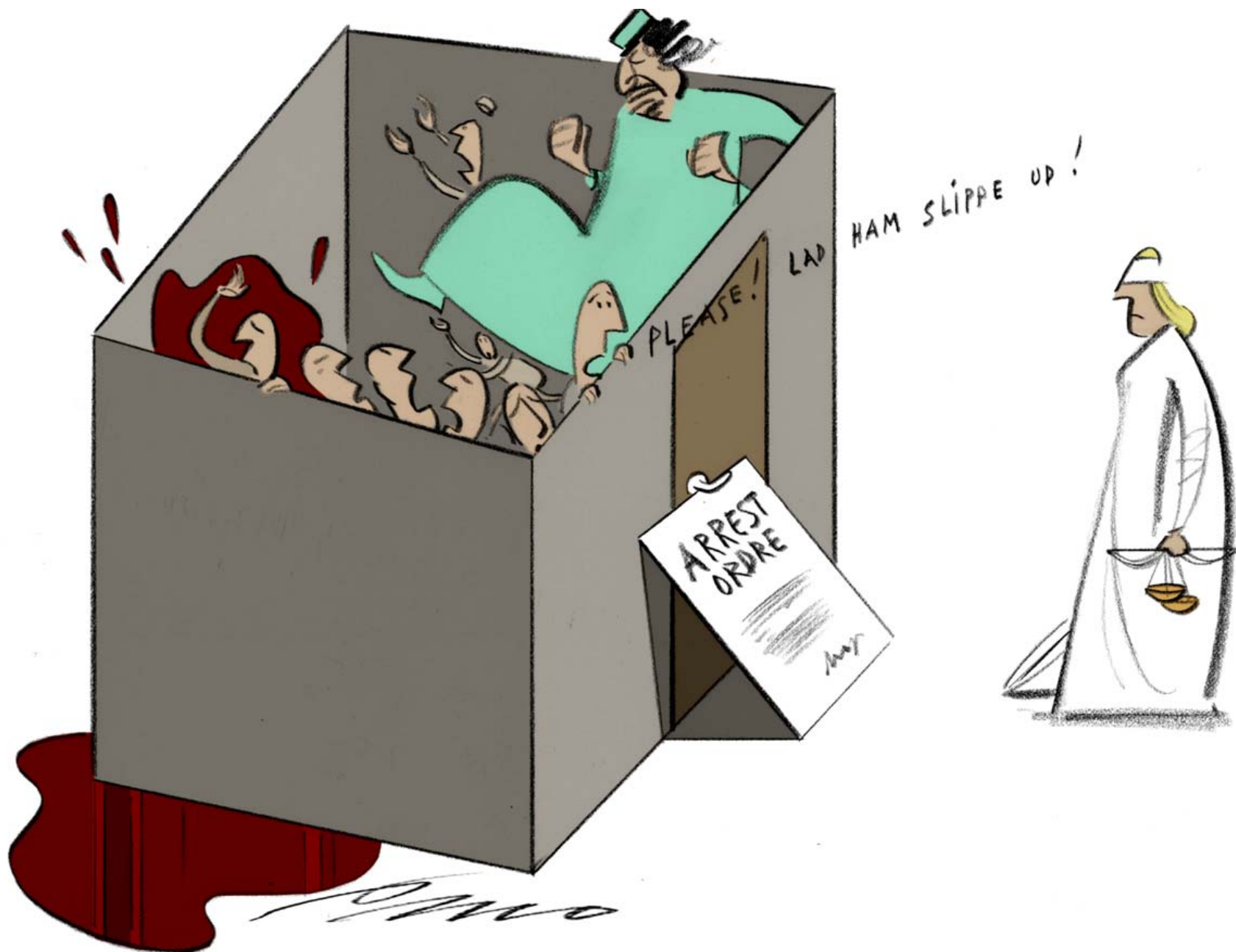
SÅFREMT MAN udsteder arrestordre, og disse ikke effektueres, vil dette bidrage til at undergrave integriteten af Den Internationale Straffedomstol, som allerede kritiseres for ikke at være en synderlig effektiv institution.

Denne kritik er til dels er baseret på, at Sudans al-Bashir på trods af en arrestordre fra 2009 stadig er på fri fod samt det forhold, at domstolen efter snart ti

års virke ikke har en eneste domfældelse.

ETABLERINGEN AF Den Internationale Straffedomstol skal overordnet ses som et positivt tiltag. Dette ikke mindst fordi der er tilfælde – såsom Kenya – hvor domstolen kan bidrage til at forebygge ny vold ved at afskrække andre politiske ledere fra at bruge vold som led i en politisk kampagne, uden dette dog bevirker, at risikoen for yderligere menneskerettighedskrænkelser umiddelbart øges.

Der er dog ikke meget, der tyder på, at en arrestordre på Gaddafi på nuværende tidspunkt vil afhjælpe konflikten i Libyen. Tværtimod vil det gøre det vanskeligere at finde en fredelig udgang på den nu flere måneder gamle konflikt.

Tegning: Per Marquard Otzen

Vi bygger metroen i København med omtanke

KOLLEKTIV TRANSPORT

HENRIK PLOUGMANN OLSEN
ADM. DIREKTØR, METROSELSKABET

KØBENHAVN forandrer sig. Metroen har løftet gamle kvarterer, skabt nye samlingssteder og gjort det hurtigt og nemt at komme rundt i byen. Vanløse er rykket nærmere City, Ørestad vokset op omkring Metroen, København er kommet tættere på resten af verden med en metro lige ind i lufthavnsterminalen.

Og der er mere metro på vej. Med 17 nye stationer på Østerbro, Nørrebro, Frederiksberg, Vesterbro og i Indre By vil københavnernes med Cityringen få et sammenhængende metronet, der vil løfte den kollektive transport til glæde for hele byen og for byens attraktionsværdi for københavnernes, virksomhederne og investorerne. I 2018 får Metroen flere passagerer, end der i dag er på hele S-togs-nettet. Metrobyggeriet er det største anlægsprojekt i København, siden Christian IV anlagde Christianshavn. Heldigvis et projekt, som rigtig mange københavnere glæder sig til at se resultatet af. Ja, det kan næsten ikke gå hurtigt nok. Vi vil gerne

“ Vi kunne bygge hurtigere, hvis man arbejdede i døgndrift uden at skele til, hvor meget man larmer, og hvor længe man arbejder

have mere metro, men hvorfor skal det tage så lang tid, er et spørgsmål, jeg meget ofte hører. Det er der en række gode svar på.

For det første er det et kæmpe anlægsprojekt i sig selv at bygge sytten nye metrostationer. For det andet ligger der et årelangt solidt arbejde alene med de vig-

tige demokratiske beslutningsprocesser, lovvedtagelsen, borgerdialogen, udbud og kontraktforhandlinger samt de grundige forberedelser og ekspertundersøgelser der går forud. Denne fase tager længe og tid end selve metrobyggeriet.

For det tredje spiller hensynet til byens og dens borgere en helt afgørende rolle i planlægningen. At anlægge så stort et projekt midt i en hovedstad, der skal fungere, kræver en solid forberedelse og en konstant koordinering med alle de andre aktiviteter, der foregår i byen.

Vi kunne bygge hurtigere, hvis man arbejdede i døgndrift uden at skele til, hvor meget man larmer, og hvor længe man arbejder. Netop hensynet til københavnernes er med i de skrappe krav om støjgrænser og normale arbejdstider, vi skal overholde for at få myndighedernes godkendelse til at bygge. Langt de fleste arbejder foregår inden for normal arbejdstid – det er også et valg. Det er også et valg, at man har søgt at undgå nedrivning af huse for at anlægge Cityringen – og dermed at man i stedet for har inddraget enkelte rekreative arealer til byggepladser, f.eks. ved Sortedamssøen.

Samtidig er der brugt udførelsesmetoder, hvor vi tager store hensyn til de naboer, der kommer til at bo og drive hverv i nærheden af byggepladser, for at nedbringe støj og vibrationer så meget som muligt. Og vi arbejder tæt sammen med vores entreprenører for at sikre et højt informationsniveau om, hvad der foregår bag hegnene, og hvornår naboerne kan forvente, at der vil være støj.

I ØJEBLIKKET er vi i gang med det forberedende arbejde, hvor der bliver flyttet en del rundt og gøres klar til de store stationsbyggepladser, der etableres efter sommerferien. I sig selv er det et meget stort projekt at omlægge den infrastruktur, der allerede er etableret i den københavnske undergrund. Det betyder f.eks., at der lige nu sidder en telemand nede ved Gl. Strand og bruger måneder på at splejse 64.000 små telefonkabler sammen, for at københavnernes stadig kan tale i telefon upåvirket af metrobyggeriet. Andre medarbejdere skal bruge måneder på lignende arbejde. I sig selv er omfattende stykke arbejde, men kun en lille bitte brik i det samlede metrobyggeri.

Under jorden er København én stor spaghetti af rør og ledninger, der holder byen kørende og borgerne forsynet med gas, vand, varme osv. I alt skal 25 kilometer rør og ledninger lige fra millimeter-tynne ledninger til meterbrede rør lægges om. Hertil kommer, at busruiter skal flyttes, og veje og cykelstier lægges om. Arkæologerne graver som en del af metrobyggeriet og kommer dermed til at grave os en helt ny viden om undergrunden og Københavns historie. Arkæologerne fortæller selv, at det er den største arkæologiske udgravning gennemført i Norden.

Alt det tager tid, og man kan ikke bygge midt i en eksisterende storby, uden at det kan mærkes. Kunne man så i det mindste ikke skåne byen mere ved at bygge én station ad gangen? Så kunne man gøre den færdig og starte på en ny, så hele byen ikke er gravet op på én gang? Jo, det kunne man i princippet godt, men med den konsekvens, at metrobyggeriet formentlig ville tage to-tre gange så lang tid og dermed også blive væsentlig dyrere. København har allerede fået en metro, som dens indbyggere i

den grad har taget til sig. Vi glæder os til at komme videre med byggeriet af Cityringen.

VI HARET stærkt ønske om at være en god nabo til de mange tusinde borgere og handlende, som vi bygger tæt på allerede nu og i de kommende år. Vi giver i dag en omfattende og direkte information via vores hjemmeside og e-mailservice. Vi omdele tusindvis af breve i vores naboers postkasser og opgange. Vi informerer via annoncer i lokalpressen, skilte på byggepladserne og ved at holde journalister godt informeret om vores aktiviteter. Vi holder informationsmøder på alle lokaliteter og er i løbende dialog. Når naboerne har brug for at komme i dialog med os, kan de kontakte os døgnet rundt. Og vi opfordrer vores entreprenører til en direkte personlig kontakt i dagligdagen mellem nysgerrige borgere og folkene på byggepladserne. Ad den vej bliver mange problemer håndteret.

Vi lægger stor vægt på at have et nabo-skab til borgerne, som skal bevares helt frem til 2018, når de til evig tid får den daglige gevinst af den nye Cityring.